

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היבטים תאורטיים של הנחיית קבוצות - 34966

תאריך עדכון אחרון 07-04-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אינה בן אורי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ina.ben-uri@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שלישי בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

אחד מהכלים המקצועיים הבולטים ביותר בהם היועץ עושה שימוש בעבודתו הוא הנחיית קבוצה. כלי זה עומד לרשותו במפגשיו עם תלמידים, הורים ואנשי סגל שונים. הקורס יתמקד בסוגיות הקשורות בהנחיית קבוצות מתוך היכרות עם ההיבטים התיאורטיים והמעשיים שלה.

מטרות הקורס:

1. הסטודנטים יכירו מודלים תאורטיים המסבירים תהליכים ותופעות בקבוצה.
2. הסטודנטים יכירו התייחסות תיאורטית לתפקודים של מנחה קבוצה.
3. הסטודנטים יתחילו להכיר את סגנונם האישי כמנחי - קבוצה.
4. הסטודנטים יתנסו במתן וקבלת משוב מעמיתים על הנחיית קבוצה.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים ידעו לפרט מודלים המתארים תהליכים ותופעות בקבוצה.
2. הסטודנטים יתחילו להכיר את סגנונם האישי כמנחים.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: במהלך הקורס יחוו הסטודנטים למידה תיאורטית המשולבת בהתנסות סדנאית כמנחים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. בסיסים תיאורטיים למודלים על קבוצות.
2. סוגי קבוצות.
3. תכנון קבוצה והקמתה.
4. שלבים בהתפתחות קבוצה.
5. תוכן מול תהליך ומקומו של המנחה בשלבים הראשונים.
6. לכידות קבוצתית.
7. תפקידים בקבוצה.
8. תהליכים קבוצתיים בראי מודלים תיאורטיים.
9. קונפליקטים בקבוצה ושימוש במנגנוני הגנה.
10. התנגדויות בקבוצה.
11. מקומן של מיומנויות המנחה בתפקוד הקבוצה.
12. טכניקות בקבוצה.

חומר חובה לקריאה:

- Rutledge, R. A., & Petrides, K. V. (2012). A cognitive behavioural group approach for adolescents with disruptive behaviour in schools. *International School Psychology*, 33(2), 223-239
- יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). הגורמים הטיפוליים. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 1, עמ' 21-38). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
- שכטמן, צ' (2010) מי זקוק לייעוץ וטיפול קבוצתי? ייעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 1, עמ' 17-30). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.
- קסן, ל' (1994). סיווג ותכנון קבוצות במסגרת התערבות ישירה בעבודה סוציאלית. חברה ורווחה, ט"ו 43-62. (1)
- שכטמן, צ' (2010). תכנון מקדים ובניית הקבוצה. ייעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 6 עמ' 97-111). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.
- בניס, ו.ג' ושפרד, ה.א' (1956). תיאוריה של התפתחות קבוצה. בתוך, נ. רוזנוסר, ול. נתן (עורכים) (1997), הנחיית קבוצה - מקראה. (עמ' 161-187). ירושלים: מרכז ציפורי.
- פרל, ג. ופלד, ע. (2007). פיתוח מודל מובנה לעבודה קבוצתית רגישה לתהליכים בקבוצה. חברה ורווחה, כ"ז, 621-624.
- יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). לכידות קבוצתית. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 3, 72-93). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
- יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). חברי קבוצה בעייתיים. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 13, עמ' 388-422). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
- Shulman, L. (1999). The skills of helping individuals, families, groups, and communities (4th ed.), Chapter 13, pp. 474-532. Itasca, Illinois: F.E. Peacock Publishers, Inc.
- ריון, נ. ג' (1970). עבודתו של ווילפרד ביון על קבוצות. וזנוסר, נ' ונתן, ל' (עורכים) (1997). בתוך הנחיית קבוצות - מקראה. (101-114) ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.
- Whitaker, D.S and Liberman, M.A (1964). Psychotherapy through the group process, New-York.: Basic Books Inc Publishers.
- שכטמן, צ' (2010). שלב המעבר. יעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 8, עמ' 119-133). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.
- Shechtman, Z. (2004). Group counseling and psychotherapy with children and adolescents: Current practice and research. In J. L. Delucia-Waack, D. A. Gerrity, C. R. Kalodner & M. T. Riva (Eds.), Handbook of group counseling and psychotherapy (pp. 429-444). Thousand Oaks: Sage.
- שכטמן, צ' (2010). שלב הסיום. יעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 10 עמ' 152-164). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.

חומר לקריאה נוספת:

- Schwartzman, G. (1984). The Use of the Group As Self Object. In: *International Journal of Group Psychotherapy*, 34(2), 229-241.
- יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). הגורמים הטיפוליים. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 1, עמ' 1)

- 21-38). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
 שכטמן, צ' (2010). תכנון מקדים ובניית הקבוצה. ייעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 6 עמ' 97-111). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.
 יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). בראשית. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 11, עמ' 311-339). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
 יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). המטפל משימות יסוד. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 5 עמ' 132-143; פרק 12 עמ' 344-379) ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
 Kivlighan, D. M., & Holmes, S. E. (2004). The importance of therapeutic factors: A typology of therapeutic factors studies. In J. L. DeLucia-Waack, D. A. Gerrity, C. R. Kalodner & M. T. Riva (Eds.), *Handbook of group counseling and psychotherapy* (pp. 23-36). Thousand Oaks: Sage.
 בתוך. מבוא: קבוצתית לכידות. (1971) א', זונדר, ד', קרטרייט. (23-36).
 דינמיקה קבוצתית. (עמ' 89-117). תל אביב: יחדיו.
 יאלום, א', ולשץ, מ' (2006). חברי קבוצה בעייתיים. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (פרק 13, עמ' 388-422). ירושלים: הוצאת כינרת ומאגנס.
 Whitaker, D.S and Liberman, M.A (1964). *Psychotherapy through the group process*, New-York.: Basic Books Inc Publishers.
 שכטמן, צ' (2010). שלב המעבר. יעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 8, עמ' 119-133). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.
 Tindale, R. S., Dykema-Engblade, A., & Wittkowski, E. (2005). Conflict within and between groups. In S. A. Wheelan (Ed.), *The handbook of group research and practice* (pp. 313-328). Thousand Oaks: Sage.
 Rosenthal, L. (1980). Resistance in Group Therapy In Wolberg L. R. & Aronson M. L. (Eds) *Group and Family Therapy*.
 Berman-Rossi, T. (1993). The tasks and skills of the social worker across stages of group development. *Social Work with Groups*, 16(1-2), 69-81.
 Schiller, L.Y. (1997). Rethinking stages of development in women's groups: implications for practice. *Social Work with Groups*, 20(3), 3-19.
 Napier & Gershenfeld (1973). *Group Theory and Experience*, Houghton Mifflin Company, Boston. (pp. 289-298).
 Nelson-Jones. R. (1992). *Group Leadership - A Training Approach*, Brooks/Cole Pub. Company. (PP. 221-226, 232-243).
 יאלום, א. עם לשץ, מ. (2006). סיום הטיפול. טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה. (עמ' 379-387).
 כנרת ומאגנס: האוניברסיטה העברית, ירושלים.
 שכטמן, צ' (2010). שלב הסיום. יעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים תיאוריה, מחקר וטיפול. (פרק 10 עמ' 152-164). הוצאת ספרים אקדמית יזרעאל.

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 50 %
 מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 50 %

מידע נוסף / הערות:

אין